

Aina Moratinos i Mariona Herrera
Logopedes

La importància del llenguatge oral en l'aprenentatge

És important aprofitar aquells moments de tasques **quotidianes** per afavorir la **comunicació**

COMPETÈNCIES. L'adquisició del llenguatge oral requereix un temps, un espai i un ambient enriquidor. ISAAC BUJ

Sovint ens sorprèn que els nins i les nines presentin dificultats per adquirir les competències escolars sense presentar de manera aparent cap dificultat específica d'aprenentatge, però abans de fer-nos aquesta pregunta ens hauríem de plantejar si el nin en qüestió sap expressar els seus sentiments, les seves emocions o quelcom tan senzill com saber explicar sense dificultats el que ha fet durant un dia a l'escola.

En l'època actual, generalment els pares estan moltes hores fora de casa i, quan hi arriben, amb prou feines tenen temps per preparar les coses per al proper dia, dutxar els infants o preparar el sopar; costa trobar espai per a la comunicació amb els més petits. En molts de casos, s'ha perdut l'espai en què ells puguin expressar-se còmodament i sense presses; tot el contrari: són més comunes aquelles situacions en què correu els infants contínuament, formulant una gran

quantitat de preguntes en molt poc temps sense ni tan sols deixar-los respondre o directament responnent per ells. És ben sabut que l'adquisició del llenguatge oral, així com la resta d'aprenentatges, requereix un temps, un espai i un ambient enriquidor i afavoridor. Per això, el primer que cal tenir clar és que la comunicació ha de ser sempre un plaer, i no una obligació. És important trobar una estona cada dia per comunicar-nos tranquil·lament amb els nostres infants i aprofitar aquells moments de tasques quotidianes per afavorir la comunicació.

Ara no tractarem l'evolució del llenguatge ni quines són les seves etapes, però sí que donarem importància a l'expressió oral per assolir un bon aprenentatge i per gaudir de la comunicació. Tot i que cada nin té el seu propi ritme en l'adquisició del llenguatge, aquest segueix uns paràmetres d'evolució i, per tant, és important parar-hi atenció i consultar un especialista si, per exemple,

s'observa algun retard. El llenguatge es desenvolupa a través dels intercanvis amb l'adult, de manera que la dedicació, la forma d'adaptar el nostre llenguatge i el retorn de les seves produccions són claus per a un bon desenvolupament.

És habitual deixar el llenguatge oral en un segon pla i centrar-nos més en si els nins aprenen els números, fan bona lletra, llegeixen amb fluïdesa... però fixar-nos en el llenguatge oral és de vital importància, perquè aquest és un instrument per a la cognició i l'aprenentatge. La logopeda i doctora en Psicologia Encarna Pérez fa una reflexió molt interessant sobre aquest tema: "Quan el llenguatge oral no funciona, pot repercutir de manera important en l'escolaritat dels infants". A més, argumenta que a partir dels quatre anys el llenguatge oral esdevé un instrument per aprendre i explicar el que has après. Quan un nin presenta dificultats de llenguatge oral, tindrà més problemes a l'hora d'assimilar i

entendre els continguts escolars, perquè el llenguatge ja no funciona com a instrument d'aprenentatge; d'aquesta manera, tindrà dues fonts de dificultat: el llenguatge oral, pròpiament, i els continguts escolars. En canvi, aquells que tenen més facilitat per planificar el seu pensament, més vocabulari i comprenen i integren més fàcilment estructures sintàctiques complexes, només tindran una font de dificultat: el contingut escolar.

Per tot això és important que tant els pares com les persones de l'entorn de l'infant tinguin presents algunes pautes molt senzilles a l'hora de comunicar-se amb els més petits. I sobretot no oblidem que les mostres d'amor i afecte ajuden a un millor desenvolupament del llenguatge del nostre fill.

En el pròxim article continuarem parlant de la importància del llenguatge oral, però aquesta vegada sobre la relació que existeix amb la comprensió i expressió escrites. ■

Pautes a seguir

Pautes generals

- Dedicar el major temps possible a parlar.
- Parlar clar, pausadament i sense alçar la veu.
- Ajustar el llenguatge:

- Parlant de manera precisa.

- Sense infantilitzar la parla ni empobrir la nostra expressió.

- Utilitzant vocabulari no gaire complicat i intentant que les converses no superin la seva capacitat.

- Aprofitar qualsevol circumstància i ocasió per ensenyar paraules noves (a la dutxa, durant les menjades, amb les il·lustracions d'un conte, mirant àlbums de fotos, caminant pel carrer, jugant, etc.).

- Demostrar confiança, que senti que el que diu és interessant i que serà escoltat.

- Intentar no mostrar-se impacient o desconcertat envers la seva parla.

- Evitar anticipar-nos a les seves demandes.

- Verbalitzar tot el que feim (accions, objectes...) evitant prescindir del llenguatge per comoditat.

Pautes específiques

- Per augmentar el seu vocabulari, quan presentem objectes, indicar-ne el nom a la vegada que explicarem per a què serveix, el color que té, la seva forma, les característiques...

- Pel que fa a l'esquema corporal, ensenyar-li les diferents

- parts del cos i que ho generalitzi en els altres.
- Amb el suport visual de llibres o fotografies, estimular una conversa a través del dibuix, repassant els conceptes bàsics: dreta-esquerra, a dalt-a baix, colors, utilitat de cada objecte...

- Aprofitar aquells contes en què intervinguin animals i ells puguin participar-hi fent renous, balls i gestos per després fer-li algunes preguntes senzilles sobre el contingut.

- Procurar no sobreprotegir i donar autonomia perquè es relacioni amb els altres i participi en les diferents activitats.

- Escoltar-lo atentament i sempre respondre les seves preguntes, tot convertint la comunicació en un plaer.

- Els nins aprenen molt per imitació. Per això, quan parlem amb el nostre fill, ho hem de fer a poc a poc, pronunciant correctament i mirant-lo a la cara. Hem de procurar ser un bon model per als nostres fills.

- Evitar imitar-lo quan parli malament, encara que sigui divertit.
- Evitar respondre en lloc del nin. Donar-li temps.

- Formular preguntes de manera que no pugui respondre només amb un "sí" o amb un "no", per exemple: "Vols una pera o una poma?" en lloc de "Vols una pera?".

- Repetir les frases o paraules correctament en lloc de dir que no ho fa bé.

Recomanacions

- **'Edades & Etapas. Actividades de aprendizaje de 0 a 5 años'** D'E. Twombly i G. Fink. Editorial Narcea

- **'De què fa gust la lluna?'** De Michael Grejniec. Ed. Kalandraka 2010. L'estructura és repetitiva i ajuda a seguir el conte.